

**Нефинансова декларация към
Годишния финансов отчет на Софарма
АД по изискванията на чл. 48-52 от
Закона за счетоводството**

2017 година

СОФАРМА АД

Съдържание

Изявление за подкрепа	2
I. За декларацията	2
II. Обхват на Декларацията	2
1. Визия, стратегия и корпоративно управление	3
2. Отпечатък от дейността на компанията	10
3. Организационна структура	14
4. Продукти и услуги	15
5. Развитие на компанията	15
III. Стратегията за корпоративна социална отговорност	18
1. Дефиниция	18
2. Управление на КСО	21
3. Членства	22
4. Ангажимент към заинтересованите страни	23
IV. Сфери на нефинансов отчет	25
1. Пазар	25
2. Служители	30
3. Екология	32
4. Общество	33

Изявление за подкрепа

Уважаеми партньори,

Предоставяме на вниманието Ви доклад за политиките на Софарма като корпоративен гражданин, с активно и отговорно отношение към отпечатъка от дейността си. Взимайки под внимание значимите за заинтересованите ни лица теми, Софарма следва ангажиментите си за постигане на устойчиво развитие и просперитет.

В дейността си компанията подкрепя и прилага принципите на Глобалния договор на ООН и работи по Целите за устойчиво развитие на ООН, приети през 2016 година.

В Декларацията представяме основните инициативи за интеграция на принципите за устойчиво развитие в ежедневната ни дейност и тяхното икономическо, социално, обществено и екологично отражение.

Софарма АД предоставя информация към заинтересованите страни за изпълнението на своите ангажименти чрез всички комуникационни канали.

I. За декларацията

Декларацията по нефинансово отчитане описва ангажиментите, които Софарма АД, припознава и изпълнява като корпоративен гражданин към акционерите и инвеститорите; държавната и местните власти; потребителите; клиентите и партньорите; към околната среда и обществото. Компанията поддържа активен диалог с всички свои заинтересовани страни при дефинирането на важните теми и прозрачност и изчерпателност при комуникирането на информацията за дейността си. С ясното съзнание за отпечатъка си в социално-икономическата, обществената сфера и околната среда, Софарма АД използва измерители, които акцентират върху действителното ѝ влияние и работи в посока на подобряване на въздействието си.

Докладът е съобразен с изискванията за отчитане на чл. 48 от ЗСЧ, описание на политиките и предприятията по отношение на дейностите им в областта на екологията, социалните въпроси, служителите, антикорупцията, правата на човека. Той се основава на Комюникето по напредък, с което Софарма АД се отчита от 2006г., от 2012г. на active ниво, а от 2016г. на ниво “advanced”.

II. Обхват на Декларацията

Информацията дава широк поглед върху различни аспекти на дейността на Софарма АД като корпоративен гражданин. Той се фокусира върху дейността на компанията 03.2017 –

03.2018г. Докладът съдържа количествени данни, използвани като измерители за въздействие в основните сфери, описани по-долу.

Софарма АД

Нашите ценности

- *Ние произвеждаме генерични лекарства и наши оригинални марки с най-високо качество*
- *Ние насърчаваме грижата за здравето на всички заинтересовани чрез социалните ни проекти и предоставяне достоверна информация*
- *Ние практикуваме и развиваме отговорно отношение към околната среда*
- *Ние работим съвместно и подкрепяме както местните, така и глобалните общности*
- *Ние изграждаме устойчиви печеливши партньорства с нашите доставчици*
- *Ние подкрепяме щастието и развитието на членовете на екипа ни*
- *Ние създаваме блага чрез печалба и растеж*

1. Визия, стратегия и корпоративно управление

Визия и стратегия

Визията и стратегията на Софарма АД се определят от корпоративната философия и от мисията, която компанията е приела за основа на дейността си.

Корпоративна философия

Производството на лекарствени средства е не просто технологичен процес, а хуманна мисия, основана на високите стандарти за качество, безопасност и ефективност на медикаментите.

Мисия

Да съдейства за прогреса и развитието на фармацевтичната индустрия, с което да допринесем и за икономическото развитие и просперитета на българската нация.

От основаването си през 1933г. компанията се стреми да предоставя достъпни, ефикасни и съвременни лекарства на българския пациент. Софарма АД е наследник на производствената и аптечна лаборатория на Българското аптекарско кооперативно дружество, основано още през 1914г.

Произвеждането на лекарства от широко и съвременно портфолио, създаването на работни места, устойчивото развитие и икономическия принос на предприятието са

водещи принципи още от създаването на производствената лаборатория, към които Софарма се придържа и днес.

Софарма АД се стреми да разработва, произвежда и доставя достъпно, съвременно и ефикасно лечение на милиони пациенти в България и на пазарите, на които реализира своята продукция.

Компанията формализира дейността си по устойчиво развитие чрез присъединяването към UNGC през 2004г. След създаването на БМГД компанията участва активно в проектите на регионалната мрежа и от 2016г. се отчита като „напреднал“ с Комюникето по напредъка.

Отговорното корпоративно поведение е в основата на бизнес развитието на Софарма АД. Стратегията за КСО е част от икономическата програма на компанията, като инициативите и проектите подкрепят основния бизнес на Софарма и са част от ДНКто на фирмата.

Софарма АД има ясно дефинирани визия, мисия и ценности, които определят дейността и посоката на развитие на компанията.

Политика на корпоративно гражданство

Корпоративното гражданство на Софарма се развива спрямо описаните по-долу регулации и правила:

Регулации и правила за корпоративно гражданство	Описание	Година на приемане	Обновяване
Конституцията и законите на Р. България		1879	2015
Десетте принципа на ГД на ООН	Глобалният Договор призовава компаниите да възприемат, подкрепят и приложат в своята сфера на влияние, сбор от ценности, разделени в четири основни категории: <i>Права на човека:</i> Принцип 1. Зачитане и подкрепа за опазването правата на човека. Принцип 2. Гаранция за необвързване с действия, нарушаващи правата на човека. <i>Трудови норми:</i> Принцип 3. Приемане свободата на сдружаване и ефективно признаване на правото на колективно договаряне. Принцип 4. Премахване на всякакви форми на насилствен и принудителен труд. Принцип 5. Ефективно премахване на детския труд. Принцип 6. Изкореняване на дискриминацията по	2004	2016 SDG

	<p>отношение на правото на труд и на професия.</p> <p><i>Околна среда:</i></p> <p>Принцип 7. Подкрепа за превантивните подходи в опазването на околната среда.</p> <p>Принцип 8. Подемане на инициативи, стимулиращи поемането на по-голяма отговорност към околната среда.</p> <p>Принцип 9. Насърчаване развитието и разпространението на технологии, щадящи околната среда.</p> <p><i>Антикорупция:</i></p> <p>Принцип 10. Подкрепа на антикорупционни инициативи и политика на прозрачност.</p>	
Цели за устойчиво развитие на ООН SDG	<ol style="list-style-type: none">1. Изкореняване на бедността повсеместно и във всички нейни форми.2. Премахване на гледа, постигане на сигурност на храната и по-качествено хранене и насърчаване на устойчиво селско стопанство.^[5]3. Осигуряване на здравословен начин на живот и стимулиране на благосъстоянието за всички във всички възрасти.4. Осигуряване на приобщаващо и равностойно качествено образование и стимулиране на възможностите за учене на всички през целия живот.5. Постигане на равенство между половете и овластяване на всички жени и девойки.6. Осигуряване на достъпност и устойчиво стопанисване на водоснабдяването и канализацията за всички.7. Гарантиране на достъп до финансово достъпна, надеждна, устойчива и съвременна енергия за всички.8. Насърчаване на постоянен, приобщаващ и устойчив икономически растеж, пълна и продуктивна заетост и достоен труд за всички.9. Изграждане на гъвкава инфраструктура, насърчаване на приобщаваща и устойчива индустриализация и стимулиране на иновациите.10. Намаляване на неравнопоставеността в и между страните.11. Трансформиране на градовете и населените места в приобщаващи, безопасни, стабилни и устойчиви центрове.12. Осигуряване на устойчиви модели на потребление и производство.13. Предприемане на спешни действия за борба с климатичните промени и въздействието им.14. Съхранение и устойчиво ползване на океаните, моретата и морските ресурси за устойчиво развитие.	2015

Етичен кодекс на поведение	<p>15. Запазване, възстановяване и стимулиране на устойчивото ползване на сухоземните екосистеми, устойчиво стопанисване на горите, борба с опустиняването и преустановяване на деградацията на почвата и пристъпване към регенерирането ѝ, както и прекъсване на загубата на биоразнообразието.</p> <p>16. Насърчаване на мирни и приобщаващи общества за устойчиво развитие, осигуряване на достъп до правосъдие за всеки и изграждане на ефективни, отговорни и приобщаващи институции на всички нива.</p> <p>17. Укрепване на средствата за изпълнение и обновяване на глобалното партньорство за устойчиво развитие.</p> <p>Цели да установи нормите за етично и професионално поведение във всички аспекти на дейността им, да предотврати възможностите за допускане на прояви на бюрокрация, корупция и други незаконни действия, като по този начин повиши общественото доверие в техния професионализъм и морал и да утвърди авторитета на дружеството.</p>	2007
----------------------------	---	------

Софарма АД като корпоративен гражданин функционира въз основа на Конституцията, законите и подзаконовите актове на РБългария и във всички свои действия спазва разпоредбите на държавната и местната власт и регулаторните органи. Компанията следи за обновяването на законодателството, касаещо дейността и и стриктното му прилагане. В изготвянето на стратегиите си за развитие и ежедневните си ангажменти Софарма АД следва 10те принципа на Глобалния договор на ООН и създава и участва в програми, които подпомагат прилагането им не само от компанията, но и в обществото.

Системи на управление

Системи за корпоративно управление, в съответствие с които се управлява и функционира Софарма АД:

Системи за корпоративно управление	Описание	Приемане	Поиследно обновяване

Нефинансова декларация към Годишния финансов отчет на Софарма АД по изискванията на чл. 48-52 от Закона за счетоводството – 2017 година

Устав на акционерното дружество Софарма АД	Уставът на Софарма АД определя корпоративната цел, операциите свързани с акциите и капитала на дружеството, дейностите на корпоративното ръководство и принципите, дефиниращи техните взаимоотношения.	2003	2015
Решения на Общото събрание на Софарма АД	Общото събрание има компетентността да променя устава на дружеството, размера на капитала на дружеството, да преобразува и прекратява дружеството, както и всички други права, описани в Устава на акционерното дружество.	Решенията на ОС се обновяват минимум веднъж годишно	2018
Правила за работа на Съвета на директорите	Инструкции и разяснения за задълженията и отговорностите на членовете на Съвета на директорите	2007	
Програмата за добро корпоративно управление	Система от правила, защитаваща правата на акционерите и другите заинтересовани страни.	2009	
Добра производствена практика/ GMP	Система от принципи и правила, които гарантират правилното протичане на всеки етап от производствения процес, осигурявайки качествен краен продукт.	2003	2017
Добра дистрибуторска практика /GDP	Система от принципи и правила за дистрибуция на лекарствени продукти и активни субстанции. Качеството на лекарствените продукти могат да бъдат засегнати от липса на адекватен контрол.	2003	2017
ICH "Q8 Pharmaceutical Development"	Принципи, регулиращи създаването на фармацевтични продукти.	2004	2017
ISO 17025	Общи изисквания за компетентността на лаборатории за изпитване и калибриране.	2014	2017
ISO 17025	Общи изисквания за компетентността на лаборатории за изпитване и калибриране.	2014	2017
АХАРТА	ERP програма, която представлява интегрирана информационна система за цялостното бизнес управление на процесите по планиране на производството, управление на веригата на доставките, управление и планиране на продажбите, управление и контрол на финансите, управление на взаимоотношенията с клиентите, бизнес анализи и други.	2013	2017
Правилник за лицата, притежаващи вътрешна информация	Инструкции и разяснение относно задълженията и отговорностите във връзка със Закона срещу финансови злоупотреби с пазарни инструменти.	2007	2018

Подробно описание на системите за корпоративно управление:

- **Решения на Общото събрание на Софарма АД**

Общото събрание на акционерите се свиква задължително веднъж годишно. То има правомощията да изменя и допълва Устава на дружеството; да взема решения, свързани с капитала на Софарма АД, да одобрява годишния финансов отчет след заверка от назначения експерт-счетоводител; решава издаването на облигации; разпределя печалбата.

Извънредни общи събрания се свикват и при настъпили сливания и придобивания, като през последните 2 години компанията е провела 6 срещи с инвеститорите .

По традиция, Софарма АД свиква минимум още една среща с акционерите, освен ОС, на която те имат възможност да разговарят на кафе с изпълнителния директор на компанията Огнян Донеv, д.и.н., и с дирекора за връзки с инвеститорите Пелагия Виячева.

- **Правила за работа на Съвета на директорите**

Правилата осигуряват ефективната организация на работата на Съвета, който се събира минимум веднъж на три месеца и взема решения за управлението и дейността на Софарма. Отчетът на дружеството и сделките, свързани с повече от 50% от баланса на дружеството се предлагат за гласуване на ОС, както и други въпроси, свързани с компетентността на ОС> .

- **Програмата за добро корпоративно управление**

Система от правила, защитаваща правата на акционерите и другите заинтересовани страни, за своевременно и точно разкриване на информация по всички въпроси, свързани с дружеството и за подпомагане на стратегическото му управление, контрола върху дейността на СД и отчетността му пред дружеството и акционерите.

Програмата е в съответствие с ефективното регулиране, международно признатите стандарти за добро корпоративно управление и Българския Национален кодекс за корпоративно управление.

- **GMP**

Добрата производствена практика е система от правила и процедури, които гарантират качеството на лекарствените продукти на всеки един етап от производството им. Нейната цел е опазване на здравето на пациента.

GMP сертификатът гарантира, че продуктите от всяка партида имат еднакви качества. Софарма като производител непрекъснато прави записи на всеки технологичен етап, като

за всяка операция има протокол, който да доказва, че работникът е извършил точно дейността, както му е зададена предварително. Направените записи по време на производството, показват дали всички мерки, които се изискват от определените процедури и инструкции са изпълнени и количеството и качеството на продукта е според очакванията. Отклоненията също се регистрират. По този начин при установяване на нередности, продуктите могат бързо и лесно да бъдат идентифицирани и изтеглени от търговската мрежа.

GMP включва както самото производство, така и условията за труд, квалификацията на производствения персонал, системата за пласмент и изтегляне на продуктите от пазара. Основната цел на тези правила е насочена към опазване на здравето на пациента.

- **GDP**

Добрата дистрибуторска практика включва инструменти за дейността на дистрибуторите на едро, включително и за предотвратяване на навлизането на фалшифицирани лекарствени продукти в законната верига на доставка. Прилагането му гарантира контрол върху дистрибуторската верига и следователно запазване на качеството и целостта на лекарствените продукти.

GDP се прилага за всяка дейност, която включва снабдяване, притежаване, доставка или експорт на лекарствени продукти, с изключение на снабдяване на населението.

И тази система включва компетентността на персонала, условия на труд и съхранение на продукцията, контрол във всеки един момент от производството до крайната доставка.

- **ICH “Q8 Pharmaceutical Development”**

Стандартът се отнася към цялостния процес на създаването на нови продукти – от разработването до регистрирането и включва и системите за оценки на риска, гарантиране на качеството като част от дизайна на продукта. Касае всички компоненти на лекарствения продукт, субстанциите, помощните вещества, лекарството, развитието на формулировката и процеса на създаване, натрупаните знания по време на този процес, физикохимични и биологични свойства, развитие на производствения процес и цялата информация, която е възможно да повлияе върху крайния резултат.

- **ICH Q9 Quality Risk Management**

Принципи и инструменти за управление на риска, свързани с качеството, които могат да бъдат приложени към всички аспекти на фармацевтичните продукти – създаване, производство, дистрибуция и проверка на процесите през жизнения цикъл на субстанциите и лекарствените, биологичните и биотехнологичните продукти, включително суровите и допълнителните съставки и материалите, използвани за опаковка и етикетиране.

ICH Q9 заедно с ICH Q8 насърчават развитието на научно-базираните и основаващи се на риска подходи към качеството. ICH Q9 Quality Risk Management касае управление на качеството, създаване, сгради, оборудване и мощности, управление на материалите, производство, лабораторен контрол и тестване, опаковка и етикетиране, проверка на всички тези дейности.

- **ISO 17025**

Този международен хармонизиран стандарт съдържа общите изисквания за компетентност на лабораториите, извършващи изпитвания и/или калибрирания, включително вземането на извадки (проби). Стандартът е предназначен да бъде използван от лаборатории, които създават своя система за управление на качеството, както на административните, така и на техническите дейности. Резултатите (протоколи, сертификати), издадени от акредитирани лаборатории се използват от регулаторните органи, органи за оценяване на съответствието, извършващи сертификация на продукти, производителите на продукти и други.

Наличието на този сертификат е част от риск мениджмънта и гарантира достоверността на резултатите от лабораториите и съответно – безопасността и качествата на медикаментите.

- **АХАРТА**

Интегрирана информационна система за управление от висок клас на бизнес процесите в корпоративната дейност на компанията.

Повишава ефективността, подпомага вземането на по-прецизни решения и подобрява взаимовръзките с веригата на доставки.

Подпомага управлението и планирането на продажбите, производството в посока планиране на материали и производствен капацитет, управление на ресурси по линия на управление на веригата на доставки - наличности, складове и връзки между тях, управление на качеството.

Програмата улеснява дейностите, свързани с осчетоводяване, управление и контрол на финансите, контрол на бюджети и възможности за бизнес анализи.

- **Правилник за вътрешните лица, притежаващи вътрешна информация**

Правилникът цели предотвратяване на разпространение на вътрешна информация, манипулиране на пазара и в последствие – понасяне на отговорност.

2. Отпечатък от дейността на компанията

Икономически отпечатък

Икономически и Финансови показатели	2017	2016	% промяна	Заинтересовани страни
-------------------------------------	------	------	-----------	-----------------------

Нефинансова декларация към Годишния финансов отчет на Софарма АД по изискванията на чл. 48-52 от Закона за счетоводството – 2017 година

Решение за изплащане на дивиденди от ОС в размер 0,10 лв за 1 акция	0,10	0,10	-	Акционери
Платени данъци	9645	10709	-9,94	Държавна и местна власт
Платени данъци	6444	7246		
Платен корпоративен данък	3201	3463		
Плащания към доставчици	120 731	118062	2,26	Доставчици /вкл. на външни услуги
Цена на труда	40678	36273	12,14	Служители

Социален отпечатък

Икономически и Финансови показатели	2017	2016	% промяна	Заинтересовани страни
Заводи	10/ 2069	8 / 2076	25/ - 0.33	Брой служители
Обучения /разходи хил. лв./	218	197	10,6	Служители
Социални разходи /разходи хил. лв./	3390	2459	38	Служители
Медицинско обслужване	792	802	-1	Служители
Дарения	372	340	9,4	Местни общности
Инвестиции, свързани с развитието на генеричната бизнес сфера и здравната система (спонсорства и участия в семинари, обучения на мед. специалисти и фармацевти, събития)	7	8	-12,5	Всички заинтересовани лица
Инвестиции, свързани с развитието на бизнес средата (КРИБ напр, IR)	71	40	77	Всички заинтересовани лица
Инвестиции в програми за	67	51	31	Общество

Нефинансова декларация към Годишния финансов отчет на Софарма АД по изискванията на чл. 48-52 от Закона за счетоводството – 2017 година

здравословен живот/ Investments to healthy lifestyle programs				
Инвестиции в публичните комуникации / Investments in public communications	50	68	-26	Общество

Екологичен отпечатък

Показатели	2017	2016	%
Разходи за суровини (ел. енергия, тополоенергия, горива, вода; без основните суровини, брак и обезценка) BGN 000	17 386	14785	14
Разделно събиране на отпадъци			-2%
Емисии отпадни газове в атмосферния въздух	0*	0	
Емисии в отпадните води	Отпадните води се пречистват в ГПСОВ**		
Обучение и участие на персонала за начините за опазване на околната среда	Инструктаж на служителите при постъпване; Инструкции за оползотворяване и разделно събиране на отпадъците; Инструкции как се работи с отпадъчни вещества в звената.		

*Заводите на Софарма са сертифицирани по GMP, което контролира и степента на замърсяване на околната среда. Емисиите отпадни газове са под 50 тона годишно, което според стандартите клони към 0. Успоредно с това използването на воден филм е предпоставка за неотделянето на газове в атмосферата.

**От години в производството в заводите на компанията не се използват органични вещества за филмиране на таблетките, което гарантира нулевото замърсяване на отпадните води.

Служители

Равни възможности за работа по пол, възраст и образование

Служители	2017	%	2016	%
Жени	1291	62	1138	62
Мъже/	778	38	696	38

Служители	Брой		Отн-н дял %	Жени			Мъже		
	2017	2016		2017	2016	%	2017	2016	%
Възраст									
Служители до 30г.	210	189	11.11	181	110	64.54	29	79	-63.3
31- 40г.	435	390	11.54	280	247	13.36	155	110	40.9
41 – 50г.	662	617	7.29	452	416	08.65	210	201	4.48
51 – 60г.	628	530	18.49	383	328	16.77	245	202	21.3
Над 60г.	134	108	24.07	45	37	21.62	89	71	25.4

Служители	Брой		Промяна в %
	2017	2016	
образование			2017
Висше	893	799	11.76
Полувисше	46	41	12.2
Средно	1099	965	13.9
Основно	31	29	6.9

Равни възможности за кариерно развитие

Служители / employees		Жени / Women			Мъже / Man		
		2017	2016	%	2017	2016	%
Йерархия / hierarchy							
Топ мениджмънт	4	1	1	-	3	3	-

Нефинансова декларация към Годишния финансов отчет на Софарма АД по изискванията на чл. 48-52 от Закона за счетоводството – 2017 година

Мениджърски състав	39	17	12	41.66	22	21	4.76
Среден мениджмънт /	148	81	66	22.73	67	60	11.66
Експерти	787	511	449	13.80	276	250	10.4
Неекспертен персонал	1095	682	611	11.62	413	365	13.15

Право на сдружаване

Синдикални организации / брой служители	2017	2016	%
3 2 национално представени 1 в структурата на компанията	425	428	-0.70

3. Организационна структура

www.sopharmagroup.com/bg/za-nas/korporativno-upravlenie/sistema-za-korporativno-upravlenie

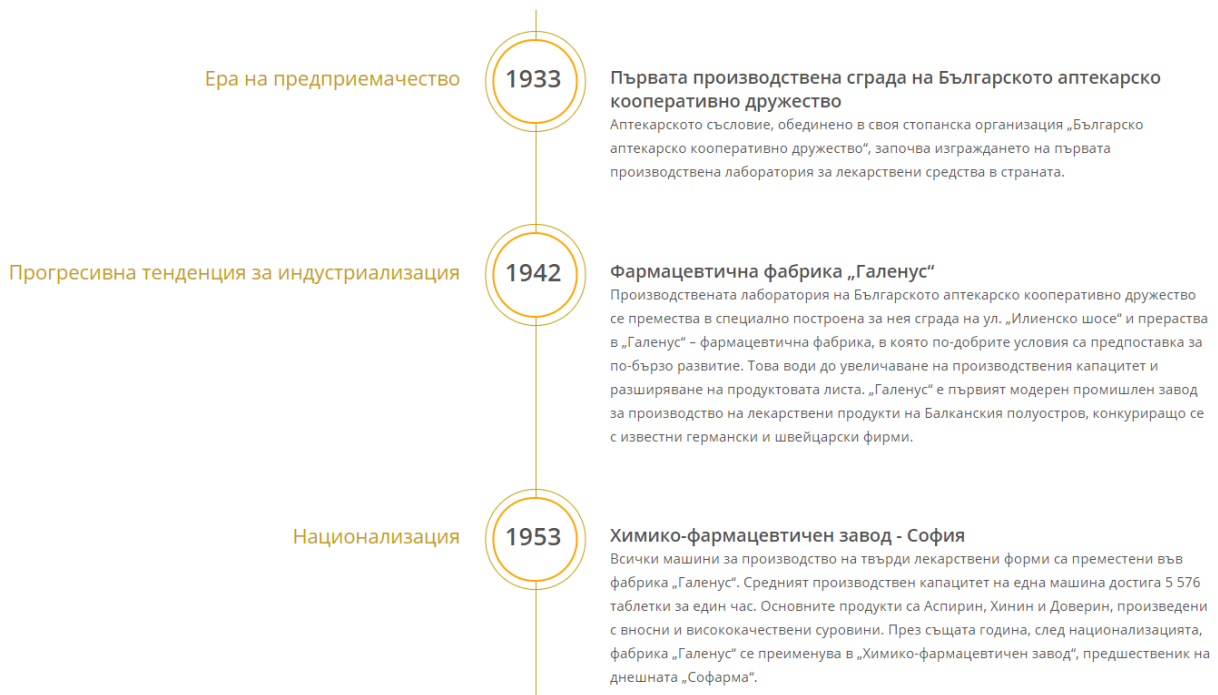
Председател на Съвета на директорите и изпълнителен директор			
Заместник председател на Съвета на директорите	Член на Съвета на директорите	Независим член на Съвета на директорите	Независим член на Съвета на директорите
Директор "Бизнес операции, стратегическо и организационно развитие"	Директор "Маркетинг"	Ръководител направление "Осигуряване на качеството"	Представителство на Софарма АД в: <ul style="list-style-type: none"> → Украйна → Полша → Казахстан → Балтийските държави и Беларус → Турция → Азербайджан → Грузия → Армения → Тунис → Китай → Израел и палестинските територии
Директор "Финанси"	Директор по сигурността	Направление "Регулаторни дейности - България и трети пазари"	
Заместник-директор "Финанси"	Директор "Технически въпроси"	Направление "Медицински дейности и клинични проучвания"	
Директор "Връзки с инвеститорите"	Директор "Производствени въпроси"	Направление "Регулаторна дейност - Европейски процедури"	
Директор "Връзки с институциите"	Директор "Координация на производството"	Направление "Лекарствена безопасност"	
Директор "Интелектуална собственост"	Ръководител направление "Производство"	Личен състав	
Директор "Реклама и корпоративни комуникации"	Директор "Управление на качеството"	Главен счетоводител	

4. Продукти и услуги

Дружеството произвежда и търгува лекарствени субстанции и форми и развива научно-изследователска и инженерно-внедрителна дейност в областта на фотохимията, химията и фармацията. Софарма има 10 завода в България за производство на готови лекарствени форми, и субстанции.

Дейността на дружеството и производствените процеси са в съответствие с националното и европейското законодателство и изискванията на Добрата производствена практика и Добрата лабораторна практика. Освен задължителните за фармацевтичните производители стандарти, Софарма е стандартизирала дейността си и по ISO, чрез програми за управление на риска и системи за корпоративно управление.

5. Развитие на компанията

Съвременна история – период на непрестанна модернизация и развитие

2000

Приватизация

След успешна приватизация, „Софарма“ става частна фармацевтична компания. Първите години след приватизацията са период на непрекъсната модернизация и усъвършенстване. В рамките на две години след приватизационния период, „Софарма“ обединява шест предприятия в модерна и динамична корпоративна структура, включваща: „Софарма“ АД, „Унифарм“ АД, „Врамед“ АД, „Фармахим Холдинг“ АД, „НИХФИ“ АД и „Ростбалканфарм“.

Пазарна икономика

2003

Фармацевтичният завод „Софарма – Врабево“, напълно съответстващ на европейските стандарти за Добра производствена практика (GMP)

Президентът на Република България, Георги Първанов, официално открива новия фармацевтичен завод „Софарма – Врабево“. В този модерен завод за производство на лекарствени продукти, „Софарма“ инвестира 20 милиона лева. Всяка стъпка от изграждането на завода съответства на международно приетите GMP стандарти.

2004

„Софарма“ изцяло лицензира своите производствени мощности в съответствие с Европейските стандарти за Добри производствени практики.

През 2004 г. „Софарма“ лицензира своите производствени мощности в съответствие с европейската GMP, което ѝ осигурява стратегическа позиция след присъединяването към Европейския съюз през 2007 г. През същата година „Софарма“ увеличава своя производствен капацитет, като добавя друг член към своята група фирми – „Българска роза – Севтополис“ АД.

2005

Най-модерния български логистичен център

През 2005 г. „Софарма“ отваря най-модерния логистичен център в България (логистичен терминал) за дистрибуция на фармацевтични продукти. Логистичният център напълно съответства на Европейските изисквания за Добра дистрибуторска практика (GDP).

Дистрибуторски пазар

Отваряме нова страница

След приключване на големите проекти за модернизация на производствените мощности вече можем да поставим силен акцент върху научноизследователската и развойна дейност.

Консолидация и нови хоризонти

"Българска Роза - Севтополис" АД най-после се влива в "Софарма". "Софарма Трейдинг" АД влезе на сръбския пазар.

III. Стратегията за корпоративна социална отговорност

1. Дефиниция

Отговорното корпоративно гражданство за Софарма АД е единствения начин за устойчиво бизнес развитие с ясна визия за целите, необходимите ресурси за постигането им и отпечатъка в икономическата, социална и екологична сфера на дейността на компанията. Успоредно с инвестициите в бизнеса си Софарма АД работи по постигането на SDG 2016 на ООН.

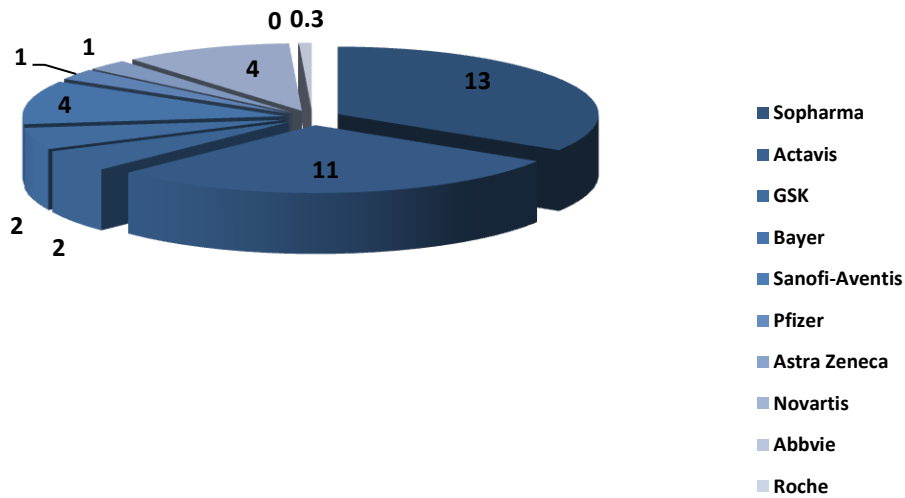
Софарма АД активно комуникира дейността си с всички заинтересовани страни.

КСО е част от отговорното корпоративно гражданство на Софарма АД. КСО стратегията, инициативите и конкретните активности се създават, координират и осъществяват от дирекция Комуникационни стратегии и КСО, след одобрение на стратегията от ИД на Софарма АД. Директорът на „Комуникационни стратегии и КСО“ е на пряко подчинение на Изпълнителния директор на компанията, а в самата дирекция има мениджър КСО и корпоративни комуникации.

Политиките и конкретните проекти са насочени в 4 основни направления:

Пазар

Отговорното поведение към заинтересованите страни е единствения начин за правене на бизнес и постигане на просперитет. Продуктите и бизнес модела, които създаваме позиционират Софарма АД сред топ 10 на компаниите на българския фармацевтичен пазар и на първо място по продажби в натурално изражение с 13% от пазара.

✚ Заинтересовани страни

За Софарма АД заинтересована страна е всяка група, която директно или индиректно е свързана с дейността на компанията, има потенциал за въздействие върху нея и може да повлияе върху взимането на решение за бизнес развитието на компанията като социално отговорна организация, от една страна. От друга – това е всяка група, върху която Софарма АД въздейства при осъществяването на дейността си.

За компанията взаимоотношенията със заинтересованите страни са верен индикатор за степента на успех на компанията, за мястото ѝ в икономическия и обществен живот в страната и доколко правилна е приетата посока на развитие.

- Ключова заинтересована страна за нас са пациентите, за които продуктите на Софарма АД са лек и средство за подобряване качеството на живот.
- Акционери – като публична компания Софарма АД носи отговорност за всяко свое решение пред инвеститорите, които са се доверили на стратегията ѝ за развитие и на показаните резултати. Ето защо КСО програмите на компанията се представят с всеки годишен отчет на Софарма АД.
- Държавна и местна власт.
- Партньори – успеха на Софарма АД зависи от успеха на компаниите по веригата от доставчици и партньорските компании.
- Служители – днес служителите са сред най-ценните активи на всяка компания, особено във високотехнологично производство, каквото е фармацията и инвестицията в тях е с висока възвращаемост. Те са първите посланици на мисията на компанията и корпоративната култура и репутация. Отвъд здравословната работна среда, възможностите за професионално развитие, социалните придобивки, които Софарма приема като задължителен минимум в трудово-правните си взаимоотношения, компанията се стреми да изгради общи ценности със своите служители и да се включва в обществени проекти, значими за самите тях.
- Местна общност – Софарма АД притежава 10 завода в страната и като основен инвеститор в някои региони носи отговорност, надхвърляща бизнес ангажиментите. Компанията инвестира ресурси в проекти, които са важни за конкретния регион. Същевременно, като най-големият български фармацевтичен производител, Софарма АД реализира национални кампании.

Околна среда

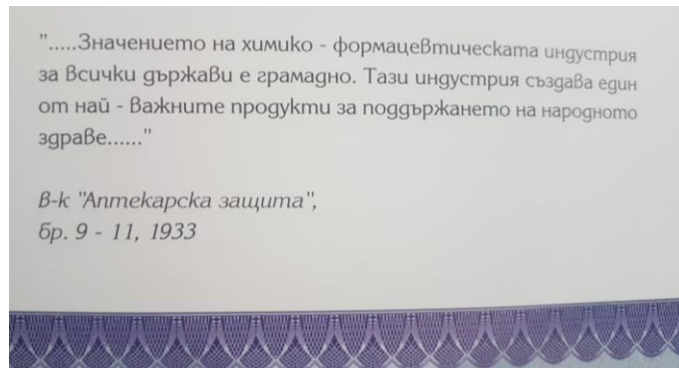
Софарма работи изцяло по стандартите на GMP и GDP, но успоредно с това инвестира в създаването на „умни“ сгради, съоръжения за възобновяеми източници на енергия, отглеждане на собствени насаждения за суровини и т.н. Целта е да се намали отпечатъка на компанията върху околната среда.

Общество

Софарма АД използва екпертизата и ресурсите си, за да допринесе не само за икономическото и социалното развитие, но и за повишаване на културата и качеството на живот чрез създаването и развитието на конкретни проекти. Компанията подкрепя развитието на активно гражданско общество у нас и заема категорични позиции по различни социално-значими теми.

2. Управление на КСО

Корпоративната отговорност е залегнала в създаването на компанията, чиято цел е била създаването на индустрия, която поддържа народното здраве, създаване на поминък за населението, развиване на стопанската политика на страната. За тези по-далновидни цели свидетелстват публикации от в-к Аптекарска защита, 1933г.:

Организационно КСО се дефинира като дейност през 2003г. като част от ангажиментите на Направление Маркетинг и реклама, а от 2013г. е сред приоритетите на дирекция Реклама и корпоративни комуникации, с управляващ дейността мениджър КСО. Акцентирайки върху проектите със социална насоченост като инструмент за поддържане на репутацията на компанията, към момента звеното е Комуникационни стратегии и КСО и работи активно както с маркетинг структурите, така и с Дирекция Връзки с Инвеститорите.

Основни области на корпоративната отговорност

Стратегическо управление

Пазар	Служители	Околна среда	Общество	Корпоративно гражданство
Прозрачно корпоративно управление	Отговорен работодател: Нулева дискриминация по отношение правото на труд, полова	Системи за управление на околната среда	Принос към икономическото развитие	Антикорупция
Гарантирано качество и безопасност на продуктите и услугите	Гарантиране на правото на сдружаване	Намаляване на екологичния отпечатък	Развитие на системата на здравеопазване	Работа по SDG 2016

Устойчивост	Развитие на служителите: йерархично и като квалификация и образование	Отговорно използване на ресурсите	Превенция на здравето	Участие в създаването и прилагането на международни стандарти, свързани с фармацията
Етична конкуренция	Достойно заплащане на труда	Намаляване на прякото въздействие	Предоставяне на достъпно и качествено лечение	Работа с партньорски организации
Отговорен маркетинг	Гарантиране на здравословни и безопасни условия на труд	Намаляване на непреките въздействия	Инвестиции в образованието	Съвместни проекти на организации, в които компании от Групата членуват
Отговорно снабдяване	Социални придобивки за служителите	Участие в екологични проекти	Инвестиции в публичните комуникации	Развитие на генеричната индустрия в страната
Развитие на сферата на фармацията	Вътрешна комуникация	Обучение на служителите за разделното събиране на отпадъците и по въпросите, свързани с опазване на околната среда		

3. Членства

За адекватното създаване и реализиране на КСО стратегията си Софарма АД работи с партньорски организации като фондация ВСАUSE, Българско дружество за връзки с обществеността, Европейска асоциация на комуникационните директори, Асоциация за връзки с инвеститорите. Компанията членува в редица бизнес и браншови организации, с които адресира ясно целите и предизвикателствата пред КСО у нас.

Софарма АД е член на:

- ✚ Конфедерация на работодателите и индустриалците в България (КРИБ). <http://ceibg.bg/>
- ✚ Германо-Българската индустриално-търговска камара (ГБИТК), свързващо звено между икономиките на Германия и България, в което членуват повече от 450 германски, български и международни фирми. <http://bulgarien.ahk.de/bg/>
- ✚ Пълноправен член на AmCham. Американската търговска камара в България обединява над 300 американски, български и международни компании, опериращи в страната, от всички сектори на икономиката. Всички членове на AmCham споделят обща визия за корпоративната и социална отговорност, като

добрата корпоративна репутация е един от най-важните критерии за членство. www.amcham.bg

- ✚ Пряк член на Европейската асоциация на генеричните производители – European Generics Association (EGA), която е официална представителна организация на генеричната европейска индустрия, с представители в борда на директорите. <http://www.egagenerics.com>. Към момента организацията трансформирана в Medicine for Europe <http://www.medicinesforeurope.com/>
- ✚ Член-учредител на Съюза на българските фармацевтични производители, понастоящем Българска генерична фармацевтична асоциация (БГФАРМА), чиито приоритети са хармонизиране интересите по отношение на общите национални и международни механизми, регулиращи производството и употребата на лекарства, усъвършенстване на прилагането на принципите на Добрата производствена практика и съблюдаване принципите на лоялна конкуренция. <http://www.bgpharma.bg>
- ✚ Член на Европейската организация на производителите на лекарства, продаващи се без рецепта (OTC продукти) – The Association of the European Self-Medication industry (AESGP). <http://www.aesgp.be>
- ✚ Член-учредител на Българския Национален Комитет на Международната търговска камара, приет за пълноправен член на Международната търговска камара (МТК). МТК е най-престижната организация в областта на международната търговия и международните икономически отношения, която насърчава трансграничната търговия и инвестиции. <http://www.icc-bulgaria.bg>
www.iccwbo.org
- ✚ Член-съучредител на Асоциацията на българските износители (АВЕ), чиято цел е създаване на Национална стратегия за развитие на износа.
- ✚ Член на Българската мрежа на Глобалния договор на ООН <http://www.unglobalcompact.bg>
- ✚ Като активен член на БМГД Софарма работи по постигане на целите за устойчиво развитие на ООН, приети през 2015г. За България те са конкретизирани в пътната карта Стратегически план на Мрежата 2015+, изготвена от самите компании-членове.

4. Ангажимент към заинтересованите страни

Софарма АД поддържа непрекъснат отворен диалог с всички заинтересовани страни чрез различни комуникационни канали в зависимост от целевата група: официалните корпоративни медии, официални съобщения към БФБ, социални мрежи.

Диалогът с акционерите, централната и местна власт, бизнес-партньорите, неправителствените организации се осъществяват както чрез традиционните канали за комуникация, така и при участие и подкрепа в събития, дискусии и съвместни проекти.

Традиционни комуникационни канали са корпоративния сайт на Софарма АД, сайта на Sopharma Group, отчетите за дейността на компанията, Комюнике по напредъка към ГД на ООН, бюлетини на партньорските организации. Неформални комуникационни канали: профили на Софарма в социалните мрежи, мобилни приложения на компанията.

Софарма комуникира с всички заинтересовани страни чрез различни канали и с различна честота:

Заинтересовани страни	Канали за комуникация	Честота
Пациентите	<p>Продуктови сайтове</p> <p>Официалните корпоративни медии на Софарма –</p> <p>Корпоративен сайт www.sopharma.bg</p> <p>Сайт на групата www.sopharmagroup.com</p> <p>Профили на компанията във ФБ, Instagram, Twitter</p> <p>социална платформа Здрави</p> <p>мобилно приложение Здрави</p> <p>мобилно приложение Ex Smoker</p> <p>Проучвания за разпознаваемост на марката</p>	<p>Всяка седмица</p> <p>При наличие на актуална информация;</p> <p>Софарма АД използва корпоративния си сайт за доставяне на достоверна информация, свързана с европейските генерични асоциации; промени в регулаторните рамки, касаещи крайния потребител и др.</p> <p>Ежедневно</p> <p>Ежедневно</p> <p>Ежедневно</p> <p>Ежедневно</p> <p>При необходимост</p>
Акционери	<p>Общо събрание на акционерите</p> <p>Уведомления</p> <p>Срещи</p> <p>Официалните корпоративни медии на Софарма –</p> <p>Корпоративен сайт www.sopharma.bg</p> <p>Сайт на групата www.sopharmagroup.com</p>	<p>Минимум веднъж в годината</p>
Държавна и местна власт	<p>Участие в годишни срещи „Бизнеса среща правителството“</p> <p>Участие във форуми, посветени на проблемите във</p>	<p>Веднъж в годината</p> <p>2-3 събития в годината</p>

	фармацията Официални сайтове на държавната и местната власт, на контролните органи Официалните корпоративни медии на Софарма – Корпоративен сайт www.sopharma.bg Сайт на групата www.sopharmagroup.com Участия в работни групи, свързани със системата на здравеопазване и фармацията	Всеки ден Всеки ден Регулярно, в зависимост от програмата на конкретната група
Партньори по веригата	Работни срещи	Регулярно
Служители	Интранет страница; Фб страница на Софарма; Корпоративен сайт www.sopharma.bg Сайт на групата www.sopharmagroup.com Табла за обяви Вътрешен мейлинг	При необходимост Ежедневно При необходимост При необходимост При необходимост При необходимост
Общество	Проекти за здравословен живот Проекти за публични комуникации ФБ страници Софарма, Здрави, Силен ден Профили в социалните мрежи Twitter, Instagram	Ежедневно 4 пъти в годината Ежедневно Ежедневно
Партньори от членства	Срещи и конференции Работни срещи	Регулярно

IV. Сфери на нефинансов отчет

1. Пазар

Софарма АД осъзнава ролята си на значим фактор във фармацевтичния сектор на европейско ниво и в българската икономика. В сектора на фармацията в България са заети

12 000 високо квалифицирани професионалисти, а от средата на ХХ-ти век България отбелязва ръст на фармацевтичния сектор, като лекарственият пазар е нараснал с 9.5% в стойностно изражение и 3.6% обеми за 2016.

Като водещ вертикално-интегриран български производител, износител и дистрибутор на фармацевтични продукти, компанията налага стандарти на фирмите по веригата, като следва принципите на прозрачност и отговорност на управлението.

Корпоративното устойчиво развитие на компанията изисква инвестиции и в сферите наука и развитие, управление на качеството, индустриална собственост, публичност и прозрачност.

Преглед на резултатите

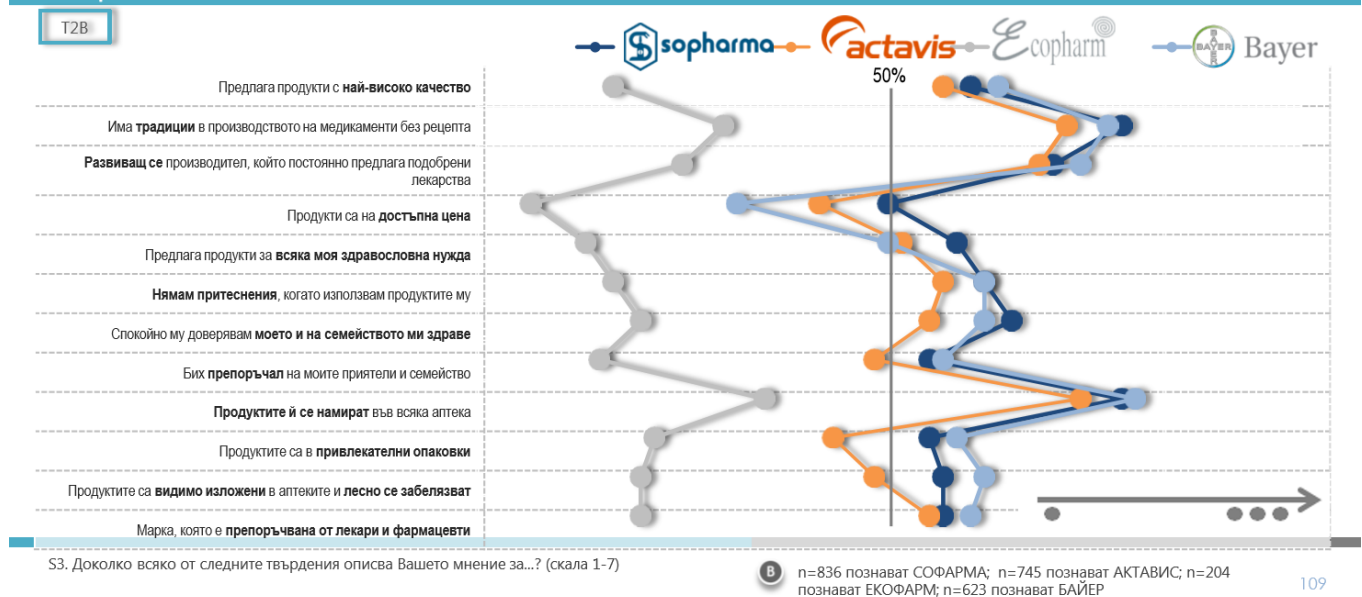
Ключов индикатор	Мерна единица	2017	2016	% промяна
Приходи от продажби	BGN '000	205 259	182 396	12,5
Печалба преди лихви, данъци и амортизация	BGN '000	57 309	43 849	30,7%
Пазарен дял в натурално изражение	%	13	14	-1%
Пазарен дял като % от обема в стойност	%	4	4	-

Софарма АД е сред компаниите, заедно с Актавис и Байер, с най-голямо доверие от страна на потребителите, според проучване, проведено през 2017г.

Нефинансова декларация към Годишния финансов отчет на Софарма АД по изискванията на чл. 48-52 от Закона за счетоводството – 2017 година

СОФАРМА се представя по-добре от основния си конкурент АКТАВИС. БАЙЕР по част от атрибутите изпреварва СОФАРМА. Включително по опаковки и видимост на продуктите в аптеката. Предимствата на СОФАРМА са традиция (почти наравно с БАЙЕР), достъпни цени и доверие.

възприемане на основните компании

Пазарният дял в натурално изражение на продуктите на Софарма АД, както и дялът на ОТС продуктите са показател за позиционирането на компанията в съзнанието на потребителите. Репутацията на компанията, като функция от устойчивия бизнес модел, качеството и достъпността на лекарствата, както и адекватната КСО стратегия влияят и върху избора на крайния потребител при покупка на лекарства.

✚ Корпоративно управление

Софарма АД е българско акционерно дружество с едностепенна система на управление. Дружеството се управлява от Съвет на директорите, в състав: д.и.н. Огнян Донеv - Председател и членове Весела Стоева, Огнян Палавееv, Александър Чаушев, Андрей Брешков. Съветът на директорите избира измежду членовете си изпълнителен директор, който представлява и управлява компанията: д.и.н. Огнян Донеv.

Съветът на директорите определя насоките и стратегическия план за развитие на компанията, а оперативното изпълнение се осъществява от управленски екип, отчитащ дейността си пред Изпълнителния директор Огнян Донеv, д.и.н.

✚ Производствена дейност

Софарма АД има 10 производствени завода в България, които функционират спрямо изискванията на ЕС и на българското законодателство.

Завод за твърди лекарствени форми, гр. София

Завод за твърди лекарствени форми, Врабево

Завод за твърди лекарствени форми, Казанлък
Унифарм
Ампулен завод, гр. София
Лиофилно производство, гр. София
Химичен завод, гр. София
Завод за супозитории
Гама стерилизация
Завод за медицински консумативи гр. Сандански

Софарма АД е най-големият български производител на ампули и супозитории и единствен производител на лиофилни лекарствени форми в България. Предстои изграждането на нов завод за лиофилни лекарствени продукти.

Производствената дейност се развива в направленията:

Субстанции и препарати на основата на растителни суровини (фитохимично производство);

Готови лекарствени форми в т.ч.: Твърди таблетки, обвити таблетки, филмирани таблетки, капсули;

Галенични - супозитории, капки, сиропи, унгвенти, гелове, кремове;

Парентерални - инжекционни разтвори, лиофилни прахове за инжекции;

Разтвори за хемодиализа

Медицински изделия и козметични продукти в т.ч. пластири; превързочни продукти; санитарно-хигиенни продукти; лечебна козметика.

Продукти

Софарма произвежда продукти за следните терапевтични групи: сърдечно-съдови, гастроентерологични, дерматологични, психоневрологични, антиалергични, респираторни, аналгетични, ревматологични.

Компанията има повече от 210 продукта в портфолиото си, основно генерици и 15 оригинални продукта, от които 12 на растителна основа.

Отчитайки отговорността, свързана с пазарната си позиция, Софарма инвестира в нови производствени мощности, технологии и продукти за постигане на по-достъпно и ефикасно лечение:

Инвестиции	2017	2016
Разрешения за употреба/ брой	3	3
Инвестиции в нови продукти / брой	7	3
Фарм. разработки на лекарствени продукти и активни вещества/ бр	5	10

Инвестиции в нови технологии /трансферирани и валидирани/ / бр	30	15
Обновяване на производствените мощности BGN 000	1,224	1,587
Сгради, (нови и реконструкция) машини, оборудване,	4,694	600
ново табл. произв.	6,960	7,429
ново амп. произв.	5,154	5,457
биологични активи	139	134

Дружеството инвестира в обогатяване на генеричното портфолио като работи за внедряване на генерични продукти:

- + Доказано ефикасни
- + Утвърдени като златен стандарт в лечението на различни заболявания
- + Актуални спрямо пазарите

Предстоящи инвестиции през 2018г. в:

- + Нов лиофилен завод в София
- + Изграждане на екстракционна мощност в завода в Казанлък за ефективно производство на фитопродукти

+ Отговорен маркетинг

Софарма АД следва гъвкава маркетингова политика, взимайки предвид възможното нарастване на доставните цени на суровините и материалите, промените в изискванията към производителите на лекарства за доставчиците на суровини, както и спецификите на пазара на лекарства. За гарантиране на изискваното качество на субстанциите за свои оригинални продукти (Табекс, Нивалин), Софарма АД направи трайни насаждения на жълта акация и отглежда блатно кокиче в собствена оранжерия в Софарма Казанлък. Стойността на биологичните активи за 2017г. е в размер на 139 хил. лв. (31.12.2016 г.: 134 хил. лв.).

Софарма има разработена политика и процедури за оценка на контрагентите си, като се прави регулярна оценка на риска. Компанията си партнира с над 70 български и чуждестранни лицензирани търговци на лекарства, с доказана история на взаимоотношенията на основните пазари.

Комуникационните послания на компанията са в съответствие с национални етични правила за реклама и търговска комуникация.

+ Етична конкуренция

Софарма АД стриктно спазва националното и европейско законодателство и изискванията, свързани с правилата за конкуренция. Компанията е водена в дейността си

от убеждението, че етичното поведение е задължително условие за развитие на свободния пазар. Дружеството е изложено на силна конкуренция от една страна и от друга – на нови форми на сътрудничество в сферата на здравеопазването.

Софарма инвестира предимно в развитие на генерично прозводство, като се очаква ролята на генеричната индустрия устойчиво здравеопазване в България и в Европа да расте. Генеричните лекарства са средство за оптимизиране на разходите за здравеопазване и за повишаване ефективността на здравеопазването, като се осигурява достъп до ефикасно и съвременно лечение на повече пациенти и се освобождават средства за създаване на нови лекарства. Правителствата провеждат политики за използване на генерични лекарства и същевременно демографските характеристики на населението в Европа предопределят повишеното търсене на лекарства, особено за хроничните болести.

Засилената конкуренция и развитието на науката, вкл. на биоеквивалентните лекарства, създават нови форми на сътрудничество: ко-маркетинг и ко-развойна дейност; договори за изработка; лицензионно производство.

В световен мащаб стартират инициативи за насърчаване на успешната конкуренция: отмяна на патенти за трети страни, за да се помогне на генеричните продукти в ЕС да са конкурентни срещу генеричните компании от Канада, САЩ и Япония; подписване на споразумение за взаимно признаване на инспекциите на производствените обекти за лекарства за хуманната медицина между САЩ и страните от ЕС, което трябва окончателно да влезе в сила за всички страни членки на ЕС до 2019 г.

2. Служители

Софарма АД инвестира в своите служители с убеждението, че са най-ценният ѝ актив. Като отговорен работодател компанията следва определени принципи на трудови взаимоотношения:

- Нулева толерантност към какъвто и да било род дискриминация на работното място;
- Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд;
- Осигурява възможности за развитие, основани на равнопоставеност по пол и възраст;
- Осигуряване на право на сдружаване и трудова защита на служителите.

Поради естеството си на дейност Софарма АД гарантира безопасните и здравословни условия на труд, следвайки стандартите на GMP. Заедно с това, компанията осигурява на своите работници и служители работни места, съответстващи на знанията и уменията им. Високотехнологичното производство, каквото е фармацевцията днес, предполага тяхното непрекъснато повишаване и разширяване, което за Софарма е инвестиция в значим актив.

Програмите за повишаване на квалификацията и курсовете, които компанията предлага на служителите си, целят да повишат нивото им на компетентност (брой обучения).

Като част от своята социална отговорност Софарма въведе система, осигуряваща справедливо заплащане на положения труд и стимулиране на работниците. От 01.03.2017г. в завод за Ампулни лекарствени форми се прилага пряка повременна система за фактическо отработено време и допълнително материално стимулиране на основните работници на база ежемесечна оценка за произведена и отчетена качествена продукция. ДМС стига до 30%. Предстои въвеждането на подобна система за заплащане и в Таблетен завод.

Софарма АД ще предложи на акционерите си да раздава бонуси на служителите си под формата на акции, като част от програмата си за корпоративна социална отговорност. Така ще се стимулира още по-доброто представяне на екипа и развитието на инвестиционна култура, по думите на Огнян Донев.

Извън преките си ангажименти като работодател, Софарма създава и развива социални проекти и програми и участва в колективни такива, насочени към служителите и към техните общности.

- Здравословен живот:
 - Допълнително здравно обслужване
 - Безплатни дентални услуги
 - Наличие на медицински сестри в заводите на компанията
 - Ежегодни безплатни прегледи при специалисти
 - Безплатен фитнес
 - Безплатни курсове по народни танци
 - Включване в програмата за физическа активност Мултиспорт
 - Провеждане на детски лагер по тенис на корт
 - Активности, свързани с мобилното приложение @Здрави
 - Предоставяне на възможност служителите да посетят безплатно форумите „Дълголетие“ и „Свободата да бъдеш“
- Включване на служителите като @SopharmaTeam в различни състезания :

Състезание по тенис на корт

Състезание по велосипедизъм

Създаване и активно участие в програмата на БМГД „Здрави на работа“ с пилотния проект „Игри за добрини“. Проектът включва състезание на отбори от компаниите участници в състезания по футбол, тенис на корт, колоездене и волейбол.

- @SoSociety, SoSopharma

- Безплатна детска градина на територията на Софарма за деца на служителите на компанията;
- Помощ за всеки първокласник – раница с всички необходими помагала
- Бебешки комплект за всяко новородено дете
- Създаване и активно участие в програмата на БМГД „Гордея се с труда на моите родители“, в която деца на служителите посещават местоработата на родителите си и се учат за ценността на труда като начина за създаване на блага.
- Безплатна библиотека
- Поддържане на достъпни и модерни бази за отдих на служителите във Врабево, Бобошево, Поморие и Овчаров плаж

2017г. Софарма отбеляза пет години от създаването на детската градина в компанията за децата на служителите в Софарма АД!

3. Екология

Софарма АД отстоява и спазва ангажиментите си в съответствие с националното законодателство в областта на опазване на околната среда. Компанията прилага мерки за:

- разделно събиране на отпадъците, минимизиране, оползотворяване и рециклиране на производствените и битовите отпадъци;

- осигуряване подходящо обучение на персонала по въпроси, свързани с опазване на околната среда и предотвратяване на замърсяването;

- изпълнява императивните изисквания на ПМС 137 на МС и Наредба за опаковките и отпадъците от опаковки;

- ежегодно се измерват емисиите на отпадни газове в атмосферния въздух от Фитохимичен завод и Завод за твърди лекарствени форми;

- ежемесечно Софийска вода измерва емисиите в отпадни води на производствените площадки А и Б;

- Производствените отпадъци се предават на лицензирани фирми за рециклиране;

- Изпълнени са условията от Разрешителното за заустване.

– Веднъж месечно се прави отчет за внесените и/или пуснати на пазара опаковки по вид на материала, за който се заплаща месечна вноска в Екобулпак АД, с която Софарма АД има сключен договор за оползотворяване на отпадъците от опаковки.

Заводите на Софарма са сертифицирани по GMP, което контролира и степента на замърсяване на околната среда. Емисиите отпадни газове са под 50 тона годишно, което според стандартите клони към 0.

От години в производството в заводите на компанията не се използват органични вещества за филмиране на таблетките, което гарантира нулевото замърсяване на отпадните води. Успоредно с това използването на воден филм е предпоставка за неотделянето на газове в атмосферата.

4. Общество

Местни общности

Софарма АД инвестира в локалните производства, за да защити икономическия живот на местните общности. Традиционно компанията подкрепя различни проекти във Врабево, като изграждането на търговски център с аптека и ресторант, възстановяването на покрива на църквата Св. Архангел Михаил и др.

Софарма АД инвестира и в още 5 къщи за гости във Врабево, като къщи за отдих за своите служители. Очаква се на разположение на служителите на Софарма да има общо 7.

Софарма АД работи съвместно с община Велико Търново, първоначално с дарения на лекарства на домове за възрастни хора и пенсионни клубове. По-късно сътрудничеството се разви в посока възстановяване на клубове, общински центрове, предоставяне на компютри на изявени студенти от Националния военен университет във В. Търново и др.

През 2017 Софарма АД продължи да прави дарения на медикаменти и средства за измерване на здравни показатели, какъвто е кръвната захар.

Граждани

Променяме града, в който живеем

Еко веловръзи Здрави

Първият от иновативните еко-веловръзи “Здрави” беше поставен по време на Европейския тенис турнир в Националния тенис център. Веловръзите са част от проекта #sopharmabike. Те са за 12 велосипеда и са разположени близо до тенис кортовете в Княз Борисовата градина и пред Националната библиотека “Св. Св. Кирил и Методи”.

Офис на открито

Съвместен проект с фондация Credo Bonum, който превръща открита площ в пространство за споделена работа. Офисът е на разположение за всеки, който иска да смени обичайната канцелария с градска природа. Офисът на открито предлага всички удобства, които има на работното място - високоскоростен безжичен интернет, електрическо хранване за техниката, преносими соларни зарядни за мобилните устройства, места за отдих. Упсоредно с това в офиса има организирана програма с работни закуски и дискусии по различни теми, представяния на компании, НПО и артисти. Проектът се провежда за втора поредна година.

Коледа в Софарма

За втора поредна година компанията организира Коледен празник за деца, който е достъпен за всеки желаещ, решил да доведе детето си. Празникът включва Джаз за деца с Венци Благоев, който дава възможност на самите деца да са участници в изпълненията и работилници „Джуджтата на дядо Коледа“ за рисунки и оцветяване на фигурки.

Четене на приказки

През 2017г. Софарма АД организира за първи път „Приказки в Софарма“, които срещнаха автори на детски книжки и актьори с малките читатели и техните родители. SBT бяха превърнати в магическо място за четене на приказки заедно с актьорите Ивайло Захариев, Йоанна Темелкова и Симона Халачева и авторът на детски книжки Радостина Николова и илюстраторът и автор Мая Бочева. По-глемите деца се включиха в написването на собствени книги с Мая Бочева от ателие “Туй-онуй”.

В отделен кът гостите и участниците ще разгледат ръчно изработени сувенири, които могат да закупят, а събраните средства ще бъдат дарени за благотворителна кауза.

Представяне на книгата „Здрави“

Детската книга „Какво има в моята кутия за обяд“, издадена от Софарма по проекта „Здрави“ представя на децата по разбираем начин продуктите, които се съдържат в обичайните неща от дневното им меню и от къде идват самите продукти. През деня, обявен като „С деца на работа“ беше представена книжката чрез интересни опити и занимания на тема здравословен начин на живот, подготвени от Био Игри.

Част от книгите „Какво има в моята кутия за обяд“ бяха дарени на „Прозорец към Родината“, национален проект на БНТ за доставяне на безплатни книги до българските деца, живеещи извън страната ни.

Здрави, Био Игри и Музейко релаизираха проекта „Човешкото тяло“ за деца на служители на Софарма, като ежемесечно на желаещите деца се показват различни процеси, протичащи в човешкото тяло, как да се различават въглехидратите от протеините и къде се съдържат те, и др.

Фармацевтична индустрия

Европейската индустрия за генерични и биоподобни лекарства “изпълнява своята мисия за предоставяне на висококачествени лекарства на пациентите в Европа, като увеличава техния достъп до ефективно лечение и партньорство за устойчиво здравеопазване.” Генеричната и биоподобната индустрия създава модел на устойчиви фармацевтични иновации, свързани със създаването и производството на продукти с добавена стойност, които могат да подобрят здравните приходи и ефикасността на болниците.

Софарма участва активно в работата на „Medicines for Europe“ като през 2017г. се включи в различни срещи и международни конференции. Представител на Софарма АД бе избран в изпълнителното бюро на MEDICINES FOR EUROPE за трети пореден мандат, което е признание за активната дйност на СОФАРМА като пълноправен член на Асоциацията и същевременно един от най-бързо развиващите се регионални лидери в централна и източна Европа.

Софарма участва в дискусиите по време на Кръглата маса на тема здравеопазване, която се проведе през месец февруари 2017 в хотел Маринела и в Иновации и добри практики в здравеопазването през месец октомври 2017 в х-л Шератон.

Дигиталните платформи #Здрави и #ExSmoker бяха представени на Digital Transformation Pharmacy 3.0 forum, който представи последните тенденции в дигитализацията на здравеопазването.

Партньорства

БМГД

Като активен член на Българската мрежа на Глобалния договор на ООН, Софарма АД участва в проектите “Гордея се с труда на моите родители”, “Пътят на храната”, “Отговорният избор” и „Здрави на работа“.

“Гордея се с труда на моите родители” се проведе за четвърта поредна година в Софарма, като през 2017 се включи и заводът в Казанлък. През 2017г. участват 21 компании, в 19 града в страната, показани са 115 професии от повече от 15 сектора на икономиката. Идеята е бизнесът да покаже на децата на своите служители, чрез специално разработени програми и игри, защо техния труд е важен.

“Отговорният избор” цели да покаже, че компаниите, чрез прозрачност и отговорно поведение, могат да убедят потребителите, че чрез своя избор имат силата да променят производствени практики, да диктуват модата на рекламодателите и да насърчат антиконсумеризма.

„Здрави на работа“ , Игри за добрини

„Здрави на работа“ е програма за изграждане на здравословни навици и начин на живот на служителите на компаниите чрез споделяне на добри практики и инфомации. Пилотният проект „Игри за добрини“ включва състезание на отбори от компаниите участници в състезания по футбол, тенис на корт, колоездене и волейбол.

BCause

Софарма АД за трета година подкрепя дарителската програма “Готови за успех” на фондация **BCause**. Програмата помага на изявени ученици и студенти да продължат своето образование. Софарма АД подкрепя двама бъдещи медик и/или фармацевт. “Лекар” и “фармацевт” са сред професиите, които не могат да се развият без доверието на хората и които заедно възстановяват най-ценното притежание на човек - здравето.

Академия Ринкър

От 2016г. Софарма подкрепя обучителната програма Rinker's Challenge за стартиращи традиционни и социални предприемачи на Център "Ринкър" към Фондация BCause. Първото ѝ издание е през 2014 г. Rinker's Challenge, предлага уникална възможност на стартиращите предприемачи да преминат през структурирана система от обучения, да получат персонални съвети от водещи професионалисти и предприемачи във всички сфери на бизнеса, и да получат стартово финансиране на бизнес проекта си.

Животът е хубав, когато сме здрави

Софарма АД подкрепя идеята, че здравето е начин на живот, а не лайфстайл. Това определя и посоката на инвестиции в социалните програми и активности, включително дигитални, свързани със здравето.

Социално значими заболявания

Достъпно лечение на никотиновата зависимост

Според последните научни изследвания продуктът на Софарма „Табекс®“ за отказване от тютюнопушенето е най-добрия избор за лечение на тази зависимост.

2018

Лекарственото средство на Софарма за отказване от тютюнопушенето получи положителни оценки в САЩ, базирани на проведените клинични изследвания.

Предварителните данни от клиничните проучвания проведени в САЩ на лекарство средство за отказване от тютюнопушенето на Софарма (3JR BU) са положителни, събщи американският партньор на дружеството и представител на „Achieve Life Sciences“ (NASDAQ: ACHV).

През 2015, „Achieve“ придоби правата за комерсиализирането на продукта на Софарма - „Tabex“ - в САЩ. През 2017 година тази фирма подаде молба до Американската администрация по храните и лекарствата за провеждането на изследване на ново лекарство и разработи програма за клиничната разработка на цитизин, като подготовка за стартирането на изследователската Фаза 3 в САЩ през 2018 г. По-късно, "Софарма" сключи 20-годишен договор за придобиването на правата на изключителен доставчик на цитизин API в тази страна.

2017 година стартира с положителни новини относно регистрацията и последващото развитие на продукта ни Табекс.

Компанията купувач на дяловете на "Софарма" АД в Екстаб - Achieve – осъществи сливане с друг силен играч в разработването и регистрацията на иновативни медикаменти Oncogenex, публична компания, чийто акции се търгуват на NASDAQ

(<http://in.reuters.com/article/idINFWN1EV0QP>). “Софарма” АД ще притежава около 3.5% в новообразуваната компания, която ще се стреми да стартира стъпките за регистрацията на продукта Табекс в Американската Агенция за храните и лекарствата още през 2017 година.

Ново начало

В края на 2014г. Учени от Нова Зеландия доказаха, че продуктът за отказване от тютюнопушенето Tabex®, е най-ефективният за целта. Софарма разпространи информацията чрез всички възможни канали за комуникация на пазарите, на които се реализира продуктът, както и на тези, на които тютюнопушенето е широко разпространено.

Ex-smoker® Tabex мобилно приложение

Личният асистент за отказване от тютюнопушене Ex Smoker е мобилно приложение в помощ на отказващите цигарите, и е на български, английски и руски език.

Събития

Ден на тениса

Софарма организира съвместно с Българския национален тенис център Ден на тениса за служителите на компанията и техните деца. Трета година Софарма организира безплатен учебен лагер за тенис на корт за децата на служителите си, с тренинги и целодневна програма.

Подкрепа на велорали „Драф - Черни връх MTB race“

За поредна година Софарма подкрепя изкачването с велосипеди на Черни връх. Повече от 150 участници изминаха 38 км от Бояна до Черни връх на височина 2290 метра и обратно до стартовата точка.

Дигитална социална отговорност

Софарма комуникира със заинтересованите си страни главно чрез новия си сайт sopharmagroup.com. За първи път българска публична компания предоставя интерактивни инструменти за инвеститори и акционери, свързани с акциите на компанията и структурата на групата.

Компанията общува с всички заинтересовани страни чрез новите дигитални инструменти и работи за дигитализация на системата на здравеопазване у нас. Компанията комуникира чрез Youtube канала на Софарма АД и своите профили в Туитър и Фейсбук.

Всеки може да намери информация по интересуващите го въпроси не само през корпоративните профили, но и в профилите, свързани с различни теми #Zdravi, #Silenden, #Iloveyourheart. Компанията създаде две мобилни приложения - #Exsmoker #Здрави. #Здрави е социална платформа, която включва мобилно приложение, блог и фейсбук общество, активно не само в социалните медии , но и в офлайн средата. Целта е да

създаде общност чрез предоставянето на един авторски съвет на ден, свързан с физическото и духовно здраве, като покаже, че „здравословен“ не значи труден или скучен. Мобилната апликация #Здрави спечели първите Дигитални Оскари за онлайн проект на IAB, и наградите за онлайн и КСО проект на бизнес сектора на Българското дружество за връзки с обществеността.

Софарма АД подкрепя развитието на публичните комуникации като основа за всяка демокрация. Компанията работи извън представите на традиционните за фармацията проекти и подкрепя форуми и фестивали, свързани с дълголетието и здравословния начин на живот.

Инвестиции в нови комуникационни канали, включително мобилни приложения

Софарма АД комуникира чрез корпоративния си сайт и корпоративните профили в социалните мрежи и профилите #Zdravi, #Silenden, #Iloveyourheart. Компанията създаде и поддържа и собствени блогове, свързани със здравето и позитивното мислене www.healthynewsmedia.bg, <http://silen-den.blogspot.bg/>.

Софарма АД подкрепя фестивала “Свободата да бъдеш” за здравословен живот и самоусъвършенстване и първото издание на „Форум на дълголетието“.

Инвестиции в развитието на публичните комуникации

Софарма АД е партньор на Българското дружество за връзки с обществеността, на платформата Medimixx и ежегодните Годишни срещи на българските медии в чужбина. За шеста година Софарма АД подкрепя Mediamixx - платформа за развитие и комуникация между медиите. Като единствена в България, платформата събира заедно представители на основните медии в България, PR обществеността и на регулаторните органи като СЕМ. През 2016 Mediamixx излезе извън границите на националните теми и включи представители на Югоизточна Европа, обединени от сходни проблеми. 2017 задълбочи диалога, включвайки участници, признати за новатори в сферата на комуникациите. През 2017г. Софарма за поредна година подкрепя срещата на Българските медии в чужбина, която през 2017 се проведе в Беларус.

Софарма мониторира следните рискове, които е идентифицирала като значими и с потенциално влияние за дейността си:

- Рискове, свързани с макроикономическата обстановка в страната;
- Свързани с бизнеса и с промишления отрасъл, в който компанията функционира;
- Рискове, свързани с пазарите, на които компанията оперира;
- Рискове, свързани с валутни курсове и действащия в България валутен борд;

- Кредитен риск

Те са представени подробно в доклад за дейността на Софарма за 2017г

Риск	Нисък	Среден	Висок
Социално – политически		Загуба на доверие в медиите (потребителят спира да вярва и на рекламите вкл.); Намаляване на макроикономическата стабилност: Нестабилна политическата обстановка в България и страните, на които Софарма оперира може да се отрази върху дейността на компанията; Спад на чуждестранните инвестиции; Задлъжнялост на домакинствата	Репутацията на Софарма АД може да бъде повлияна неблагоприятно от невярна или подвеждаща информация в медиите; Промени в законодателството и регулациите, които могат да доведат до увеличаване на разходите на Групата; Загуба на доверие в експертността (на лекарите или фармацевтите напр.); Ограничаване на потреблението на домакинствата
Служители		Текучество поради силно конкурентния пазар; Натиск за увеличаване на заплатите	Недостиг на квалифицирани служители с опит
Екологични	В резултат на сертифицираното производство екологичните рискове са сведени до минимум; Потенциален риск в резултат на природен катаклизъм		

Нефинансова декларация към Годишния финансов отчет на Софарма АД по изискванията на чл. 48-52 от Закона за счетоводството – 2017 година

Антикорупция	СОП за взимане на решения	Опит за въвличане в непрозрачни практики от страна на наблюдаващи институции Неетична конкуренция	
---------------------	---------------------------	--	--

Д.и.н. Огнян Донеv
Изпълнителен директор

27.03.2018 г.
Гр. София